

C/2024/882

6.2.2024.

Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinums par tematu “Priekšlikums Padomes ieteikumam par sociālās ekonomikas pamatnosacījumu izstrādi”

(COM(2023) 316 final – 2023/0179 (NLE))

(C/2024/882)

Ziņotājs: **Giuseppe GUERINI**

Līdzziņotāja: **Carole DESIANO**

Atzinuma pieprasījums	Eiropas Komisija, 18.7.2023.
Juridiskais pamats	Līguma par Eiropas Savienības darbību 292. pants, 149. pants un 153. panta h) un j) apakšpunkts
Atbildīgā specializēta nodaļa	vienotā tirgus, ražošanas un patēriņa specializētā nodaļa
Pieņemts specializētās nodaļas sanāksmē	3.10.2023.
Pieņemts plenārsesijā	25.10.2023.
Plenārsesija Nr.	582
Balsojuma rezultāts	214/2/3
(par/pre/atturas)	

1. Secinājumi un ieteikumi

1.1. Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteja (EESK) atzinīgi vērtē un pilnībā atbalsta Eiropas Komisijas priekšlikumu ieteikumiem dalībvalstīm ar mērķi atbalstīt valstu sociālās ekonomikas ekosistēmas. Komiteja iesaka Padomei ieteikumus nekavējoties apstiprināt, lai tos varētu pilnībā īstenot dalībvalstīs.

1.2. EESK iesaka Komisijai un dalībvalstīm izmantot valstu statistikas biroju un Eurostat īpašās zināšanas, lai izveidotu uzticamu un regulāri atjauninātu datubāzi par sociālās ekonomikas uzņēmumu lielumu un izplatību.

1.3. EESK atgādina, ka mācības par sociālo ekonomiku ir jāiekļauj visu līmeņu izglītības un apmācības programmās, un prasa veikt pasākumus, lai ES dalībvalstīs veidotu valstu kompetences centrus apmācībai sociālās ekonomikas jomā.

1.4. Ņemot vērā sociālās ekonomikas uzņēmumu nozīmīgo lomu Eiropas ekonomikā, jo tie veido 8 % no IKP un rada 13 miljonus darbvietu, EESK ierosina ieteikumā dalībvalstīm ņemt vērā Eiropas industriālās stratēģijas noteikumus, kas attiecas uz sociālās un vietējās ekonomikas ekosistēmu, aicinot dalībvalstis iekļaut sociālās ekonomikas uzņēmumus valsts līmeņa rūpniecības politikā.

1.5. EESK skatījumā sociālais dialogs ir būtisks Eiropas politikas elements, un, ņemot vērā sociālās ekonomikas uzņēmumu nozīmi nodarbinātības jomā, mudina dalībvalstis un Eiropas Komisiju atzīt sociālās ekonomikas organizāciju lomu sociālajā dialogā.

1.6. Tā kā pieaug nodarbinātības nozīme sociālās ekonomikas uzņēmumos, EESK iesaka visus šīs nozares darba ņēmējus aizsargāt ar darba koplīgumiem, ko parakstījušas arodbiedrību organizācijas, un tādēļ vēlas, lai sociālās ekonomikas pārstāvības organizācijas tiktu plašāk iesaistītas sociālajā dialogā.

1.7. Vēlreiz norādot uz Sociālās ekonomikas rīcības plāna noteikumiem, EESK aicina pieņemt sociāli atbildīgus un novatoriskus risinājumus publiskā iepirkuma jomā, lai novērstu šķēršļus, kas apgrūtina sociālās ekonomikas uzņēmumu dalību publiskajā iepirkumā, un iesaka ieviest kritērijus, kas kompensētu radīto sociālo ietekmi, kā arī teritoriālā tuvuma kritērijus.

1.8. Tā kā pieaug sociālās ekonomikas uzņēmumu radītās ietekmes mērījumu nozīme, EESK iesaka Komisijai un dalībvalstīm veikt atbalsta pasākumus, kas sociālās ekonomikas uzņēmumiem nodrošinātu piemērotus rīkus, ar kuriem mērīt sociālo ietekmi. Efektīva sociālās ietekmes mērījumu sistēma var būt noderīgs rīks, kas ļautu labāk novērtēt sociālās ekonomikas uzņēmumu radīto ietekmi konkurences jomā.

1.9. Lai uzlabotu sadarbību starp **vietējām un reģionālajām pašvaldībām un sociālās ekonomikas dalībniekiem un uzņēmumiem**, EESK ierosina ieviest īpašus pasākumus, kuru mērķis būtu virzīt un atbalstīt publiskās pārvaldes iestādes, nodrošinot tām instrumentus, kas veicinātu sociālās ekonomikas attīstību, piemēram, iesaistot tos vispārējās nozīmes pakalpojumu pārvaldībā.

1.10. EESK iesaka ES iestādēm un dalībvalstīm veicināt tādu nodokļu sistēmu ieviešanu, kas atbalstītu sociālo ekonomiku, vienkāršojot administratīvās prasības un apsverot iespēju ieviest piemērotus fiskālos pasākumus, ar kuriem tiktu atzīta to vispārējo interešu funkcija un spēja īstenot kopējā labuma mērķus, kas būtu jāatzīst nodokļu regulējumā.

2. Vispārīgas piezīmes

2.1. EESK atzinīgi vērtē Eiropas Komisijas ieteikumu par sociālās ekonomikas pamatnosacījumu izstrādi, par ko tika paziņots 2021. gadā publicētajā Sociālās ekonomikas rīcības plānā. Saskaņā ar Eiropas sociālo tiesību pilāra principiem šā ieteikuma mērķis ir veicināt piekļuvi darba tirgum un sociālo iekļaušanu, palīdzot dalībvalstīm veicināt sociālajai ekonomikai labvēlīgus stratēģiskos un reglamentējošos satvarus vai pasākumus, kas sekmētu tās attīstību. Tāpēc būtu vēlams, lai šā ieteikuma mērķi tiktu iekļauti Eiropas pusgada procesā.

2.2. Ieteikuma priekšlikuma mērķis ir arī stimulēt godīgu un ilgtspējīgu ekonomikas un rūpniecības attīstību un veicināt teritoriālo kohēziju visās dalībvalstīs, kā arī atbalstīt ekonomiskās demokrātijas izaugsmi, veicinot solidaritātes kultūru. Sociālās ekonomikas pamatā ir solidaritāte, un tās darbības un ekonomiskās attīstības veids ir pielāgots visām cilvēku aktivitātes jomām. Sociālā ekonomika var arī palīdzēt jaunākajām paaudzēm saprast, kāda ir darba jēga.

2.3. Ieteikumā ietvertā sociālās ekonomikas koncepcija sniedz dalībvalstīm noderīgu atsauces satvaru, kuru iespējams kopīgiot. Tas atbilst Starptautiskās Darba organizācijas (SDO) 110. Starptautiskajā Darba konferencē pieņemtajai rezolūcijai par pienācīgas kvalitātes nodarbinātību un sociālo un solidaritātes ekonomiku, Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas (ESAO) ieteikumam par sociālo un solidāro ekonomiku un sociālo inovāciju, kā arī Apvienoto Nāciju Organizācijas pieņemtajai rezolūcijai par sociālās un solidārās ekonomikas veicināšanu ilgtspējīgai attīstībai. Sociālā ekonomika palīdz sasniegt lielāko daļu ilgtspējīgas attīstības mērķu (IAM), it īpaši izskaust nabadzību (1. IAM) un nodrošināt pienācīgas kvalitātes nodarbinātību un ekonomikas izaugsmi (8. IAM).

2.4. EESK atzinīgi vērtē Eiropas Savienības darbu, kas paveikts, lai panāktu augstu konverģences līmeni starp galvenajām starptautiskajām iestādēm. EESK uzskata, ka tā ir pilnībā iesaistījies šajā darbā, jo ar daudziem pieņemtajiem atzinumiem ir palīdzējusi veicināt sava veida sociālās ekonomikas "diplomātiju". Tāpēc ir svarīgi, lai dalībvalstis apņemtos darīt tāpat. Eiropas Savienībai sociālā ekonomika būtu jāiekļauj starptautiskās attīstības sadarbības stratēģijās kā uzņēmējdarbības veids, kas palīdz sasniegt IAM.

2.5. Sociālās ekonomikas radītā ietekme sniedz tālāk par nodarbinātību un sociālo iekļaušanu, jo daudzas sociālās ekonomikas struktūras ir nozīmīgi dalībnieki dažādos vispārējās nozīmes sektoros, piemēram, savstarpējās apdrošināšanas sabiedrības sociālās aizsardzības jomā, nodibinājumi ziedošanas kultūras atbalstam un pamatpakalpojumu pārvaldībai, apvienības brīvprātīgā darba veicināšanai, tiesību aizsardzībai, kultūras pasākumu pārvaldībai, kā arī vides un nemateriālo īpašumu aizsardzībai. Ņemot vērā tās transversālo dimensiju, sociālā ekonomika ir uzskatāma par iestāžu sabiedroto, lai atbalstītu daudzas ES politikas jomas, piemēram, Eiropas sociālo tiesību pilāra un Eiropas dzimumu līdztiesības stratēģijas īstenošanu, digitālās un zaļās pārkārtošanās paātrināšanu un atbalstu ES industriālajai stratēģijai.

2.6. EESK apzinās grūtības aptvert sociālās ekonomikas daudzās dimensijas, kas attiecas uz visām darbības jomām un gandrīz visiem ekonomikas sektoriem, un tāpēc uzskata, ka ir svarīgi, lai Padome pieņemtu ieteikumu un lai tas tiktu īstenots ES dalībvalstīs.

2.7. Ieteikumā ir atzīta sociālās ekonomikas atbalsta funkcija un būtiskā loma taisnīgā, iekļaujošā un ilgtspējīgā ekonomikas un rūpniecības attīstībā, kā arī tās ieguldījums teritoriālajā kohēzijā un sociālās inovācijas veicināšanā. Sociālā ekonomika ir uz solidaritāti un sadarbību balstīta ekonomika, kuras vajadzībām ir jārada vienlīdzīgi konkurences apstākļi ar tradicionālajiem uzņēmumiem, lai reaģētu uz konkrētām sociālajām un vides problēmām, ar ko saskaras Eiropas Savienība. EESK uzskata, ka ieteikuma priekšlikuma 4. punktā sniegtajā sociālās ekonomikas struktūru definīcijā būtu jāiekļauj arī tie sociālās ekonomikas uzņēmumi, kam piemīt priekšlikumā izklāstītās pazīmes, tostarp ja tie uz līguma pamata ir pakļauti vadoša uzņēmuma pārvaldībai un koordinācijai (ja šim uzņēmumam piemīt sociālās ekonomikas uzņēmumam raksturīgās pazīmes) un šā uzņēmuma saistībās ietilpst arī pienākums sniegt ieguldījumu tam pakļauto struktūru sociālo pazīmju un funkciju atbalstīšanā un saglabāšanā.

2.8. Attiecībā uz organizācijām, kas veido sociālo ekonomiku, dalībvalstīm ir dažādas tradīcijas un tās izmanto atšķirīgu terminoloģiju. Šādas izejas punktu daudzveidības dēļ ir jāpieņem atšķirīgas pieejas sociālās ekonomikas atbalstam. EESK cer, ka ieteikumā izklāstītā sociālās ekonomikas koncepcija palīdzēs palielināt valstu tiesisko regulējumu saskaņotību.

2.9. Ņemot vērā valstu atšķirīgo regulējumu, Eiropas Komisijai būtu īpaši jāatbalsta tās dalībvalstis, kuras vēl nav izstrādājušas valsts tiesisko regulējumu.

2.10. Lai dalībvalstis varētu pieņemt un optimāli īstenot šo ieteikumu, ir plašāk jāinformē par sociālo ekonomiku un tās radītajiem ieguvumiem, piemēram, meklējot un vācot konsekvētus un aktualizētus datus. Šajā nolūkā EESK iesaka Eiropas Komisijai cieši sadarboties ar dalībvalstīm, *Eurostat* un sociālās ekonomikas tīkliem. Komiteja iesaka konsolidēt regulāru uzskaiti par sociālo ekonomiku, jo tas palīdzētu apkopot rādītājus un statistikas datus, kas iegūti no dažādu dalībvalstu novērošanas centriem, un garantēt to precizitāti un salīdzināmību, lai veicinātu Eiropas sociālās ekonomikas novērošanas centra izveidi.

2.11. EESK piekrīt, ka mācības par sociālo ekonomiku ir jāiekļauj visu izglītības un apmācības līmeņu programmās, jāatbalsta valstu kompetences centru veidošana apmācībai sociālās ekonomikas jomā un jāveicina mācekļa un uzņēmējdarbības gars arī sociālās ekonomikas uzņēmumos. Mācību programmās vienmēr būtu jāparedz mijiedarbība un pāreja starp tradicionālajiem un sociālās ekonomikas uzņēmumiem. Šajā saistībā ES un ESAO dibinātā politiskā akadēmija jauniešu uzņēmējdarbības veicināšanai un sociālās ekonomikas portāls ir divi interesanti priekšlikumi.

2.12. Attiecībā uz sociālās ekonomikas portālu EESK mudina Komisiju un dalībvalstis papildināt un aktualizēt šajā platformā ievadītos datus, lai atspoguļotu reālo situāciju dažādās valstīs. Papildus šīm iniciatīvām EESK arī ierosina apsvērt iespēju izveidot Eiropas sociālās ekonomikas *Erasmus* programmu, kuras mērķis būtu veicināt kolektīvo uzņēmējdarbību jauniešu vidū.

2.13. EESK uzskata, ka ir būtiski uzsvērt sociālās ekonomikas nozīmīgumu attiecībā uz nelabvēlīgā situācijā esošu un nepietiekami pārstāvētu grupu piekļuvi darba tirgum. Taču sociālā ekonomika ir nozīmīga ne tikai nelabvēlīgā situācijā esošiem darba ņēmējiem, bet tā arī palīdz atbalstīt darba ņēmējus, kuriem ir nestandarta nodarbinātība, veicinot kolektīvo uzņēmējdarbību ar kooperatīvu un citu sociālās ekonomikas uzņēmējdarbības veidu starpniecību.

2.14. Komisijas publicētajā Eiropas industriālajā stratēģijā pirmo reizi ir atzītas sociālās ekonomikas īpašās iezīmes, un tā ir iekļauta vienā no Eiropas rūpniecības politikas 14 ekosistēmām. Tomēr ieteikumā, kas sociālajā ziņā šķiet ļoti strukturēts, nav pietiekami ņemta vērā sociālās ekonomikas ražošanas un rūpnieciskā dimensija. Šajā sakarā EESK uzskata, ka lielāka uzmanība ir jāpievērš kooperatīvu un sociālās ekonomikas uzņēmumu lomai industriālajā sektorā ne tikai attiecībā uz to spēju aizstāvēt nodarbinātību, izmantojot atpirkšanas mehānismu, ko var izmantot darba ņēmēji, bet arī tāpēc, ka tās ir devušas iespēju veicināt produktīvus, efektīvus un konkurētspējīgus rūpnieciskos uzņēmumus ar līdzdalīgu pārvaldību – iekļaujošu modeli, kas ļauj sasniegt augstu radītās vērtības pārdalīšanas pakāpi.

2.15. EESK uzskata, ka sociālās ekonomikas uzņēmējdarbība ir efektīvs veids, kā veicināt pašnodarbinātību un privātu uzņēmējdarbību un cīnīties pret neoficiālu darbu, novēršot sadrumstalotību un izklaidētību, kas dažkārt ir raksturīgi atsevišķiem pašnodarbinātības veidiem. Šajā nolūkā dalībvalstīm ir jāveicina sociālais dialogs un koplīguma sarunas sociālās ekonomikas uzņēmumos tāpat kā jebkurā citā uzņēmumā, lai turpinātu uzlabot un garantēt taisnīgus darba nosacījumus darba ņēmējiem, tostarp taisnīgas algas, vienlaikus ievērojot sociālo partneru autonomiju.

2.16. EESK skatījumā ir svarīgi sociālās ekonomikas dalībniekus iesaistīt digitālās pārkārtošanās procesā, lai palielinātu digitālo rīku un jauno tehnoloģiju pieejamību visiem Eiropas iedzīvotājiem un it īpaši nelabvēlīgā situācijā esošiem cilvēkiem, izmantojot, piemēram, digitālos rīkus, ko neatkarīgie operatori ir izstrādājuši ar atvērto kodu galvenokārt tāpēc, ka ES cenšas konsolidēt Eiropas digitālo vidi, kuras pamatā ir demokrātiska līdzdalība un patiešām pārredzamas datu īpašumtiesības.

3. Priekšlikumi publiskajai politikai sociālās ekonomikas jomā

3.1. EESK mudina dalībvalstis veicināt sociālās ietekmes mērījumus kā rīku, kas nepieciešams, lai uzlabotu uz pierādījumiem balstītu labu ekonomikas praksi. Tomēr jāpatur prātā, ka mērījumi un novērtējumi ir jāizstrādā sadarbībā ar sociālās ekonomikas dalībniekiem, jo tas garantētu, ka ar parastajiem uzņēmumiem paredzēto tradicionālo ekonomikas rādītāju izmantošanu netiek apieti īpašie sociālās ekonomikas kritēriji.

3.2. Tā kā arvien svarīgāk ir novērtēt un mērīt sociālo ietekmi, dalībvalstīm ir jāatzīst būtiskās izmaksas, ko rada piemērotu un uzticamu ietekmes novērtējumu un mērījumu veikšana. Tāpēc ir svarīgi atzīt izmaksas, kas sociālās ekonomikas uzņēmumiem ir jāsedz saistībā ar ietekmes novērtējumu. Tas īpaši attiecas uz gadījumiem, kad šādi uzņēmumi saņem publisko finansējumu vai ir atbildīgi par pasākumu īstenošanu saistībā ar publisko iepirkumu, kurā ir skaidri jāparedz un jāfinansē novērtēšanas darbības.

3.3. EESK atzinīgi vērtē ieteikumus par valsts atbalstu un sociālās ekonomikas uzņēmumu, vispārējas nozīmes pakalpojumu un valsts atbalsta noteikumu savstarpējo saikni, kā tas uzsvērts arī atzinumā INT/1016⁽¹⁾. Tā kā sociālās ekonomikas uzņēmumu galvenais mērķis nav gūt pēc iespējas lielāku peļņu, ko sadalīt starp ieguldītājiem, un pārpalikumi galvenokārt tiek no jauna ieguldīti uzņēmumu darbībā, šiem uzņēmumiem ir pozitīva ietekme uz nodarbinātību, teritoriālo attīstību un sociālo kohēziju.

3.4. Būtisks ir jautājums par piekļuvi publiskajam iepirkumam. EESK uzsver, ka ir svarīgi izstrādāt novatoriskus kritērijus, kuriem ir reāla, nekomerciāla vērtība, piemēram, kopējais labums, radītā pievienotā vērtība sociālajā (nodarbinātības, iekļaušanas un neaizsargāto personu integrācijas) un vides (vidiskās ietekmes) aspektā, vai teritoriālais tuvums. Publiskā iepirkuma jomā tādi kritēriji kā "zemākā cena" vai nepietiekama uzmanība, kas pievērsta piegādātāju sociālajai ietekmei, līdz šim ir sarežģījuši sociālās ekonomikas uzņēmumu dalību piedāvājumu konkursos. EESK atzīst un atzinīgi vērtē darbu, ko Eiropas Komisija pēdējo gadu laikā ir veikusi, lai uzlabotu direktīvas par publisko iepirkumu, taču dažās dalībvalstīs noteikumu īstenošana, piemēram, attiecībā uz rezervētajiem līgumiem vai sociālajām klauzulām, joprojām ir neapmierinoša.

3.5. EESK mudina publiskajā iepirkumā pieņemt sociāli atbildīgus un novatoriskus risinājumus. Pašlaik "zemākās cenas" kritērijs daudzās valstīs joprojām ir galvenais kritērijs, kas rada nelabvēlīgu spiedienu uz sociālās ekonomikas dalībniekiem un apdraud algas, darba nosacījumus un sniegto pakalpojumu kvalitāti.

3.6. Tā kā daudzas sociālās ekonomikas iestāžu darbības notiek vietējo kopienu līmenī, ir svarīgi ieguldīt nepārtrauktā sadarbības uzlabošanā starp reģionālajām un vietējām pārvaldes iestādēm un sociālās ekonomikas iestādēm. Tāpēc ieteikumā būtu jāiekļauj atsevišķs punkts par vietējām un decentralizētām pārvaldes iestādēm.

4. Sociālās ekonomikas struktūru piekļuve finansējumam un nodokļu politika

4.1. Šajā saistībā EESK atzinīgi vērtē Komisijas publicēto dokumentu par dažādās valstīs pieņemtajiem nodokļu regulējumiem attiecībā uz sociālās ekonomikas dalībniekiem, kas ļauj salīdzināt dažādas pieejas. Komiteja mudina Komisiju turpināt šo būtisko darbu, veicinot pētniecību par atbalsta pasākumu ietekmes mērīšanu, salīdzinot sociālās ekonomikas uzņēmumiem piešķirtos nodokļu atvieglojumus ar ieguvumiem, ko publiskajām finansēm rada darbības, kas ir atbrīvotas no nodokļiem.

4.2. EESK uzsver, ka ir svarīgi gādāt par to, lai nodokļu sistēmas atbalstītu sociālo ekonomiku, vienkāršojot administratīvās prasības un apsverot piemērotu fiskālo pasākumu ieviešanu, ar kuriem tiktu atzīta tās vispārējo interešu funkcija un tās spēja tiekties uz kopējā labuma mērķiem, kas būtu jāatzīst nodokļu regulējumā.

4.3. EESK apzinās, ka nodokļu jomā galvenā kompetence ir dalībvalstīm, jo par visiem dalībvalstu īstenotajiem pasākumiem ir jāziņo Eiropas Komisijai, lai nodrošinātu atbilstību valsts atbalsta un konkurences noteikumiem, taču EESK atbalsta nepieciešamību sociālās ekonomikas dalībniekiem piemērot atšķirīgus noteikumus, ņemot vērā to izvirzītos vispārējo interešu mērķus. Nosakot fiskālos pasākumus, ar kuriem tiktu atzīta sociālās ekonomikas vispārējo interešu funkcija uzņēmumiem, it īpaši tiem uzņēmumiem, kuri sniedz vispārējas nozīmes pakalpojumus, piemēram, sociālās palīdzības, izglītības vai nabadzības mazināšanas jomā, ir jākoncentrējas uz trīs galvenajiem aspektiem: i) nodokļiem, kas uzlikti šādās darbībās gūtajiem ienākumiem; ii) iemaksu samazināšanu no algām, ko saņem uzņēmumā nodarbinātie nelabvēlīgā situācijā esošie darbinieki; iii) PVN sociālajiem un izglītojošiem pakalpojumiem.

4.4. EESK atzīst, ka ir svarīgi, lai sociālās ekonomikas uzņēmumi saņem nodokļu atbrīvojumus par savas pamatdarbības pārpalikumiem, ja tie tiek no jauna ieguldīti to statūtos noteikto mērķu sasniegšanai, un uzsver, ka šādi nodokļu atvieglojumi ir nepieciešami, lai atjaunotu godīgu konkurenci.

⁽¹⁾ Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinums par tematu "Komisijas dienestu darba dokuments – Valsts atbalsta noteikumu par pakalpojumiem ar vispārēju tautsaimniecisku nozīmi (PVTN) veselības un sociālajā jomā un PVTN *de minimis* regulas izvērtējums" (SWD(2022) 388 final) (OV C 228, 29.6.2023., 155. lpp.).

4.5. Īstenojot iniciatīvu "Uzņēmējdarbība Eiropā: ienākumu nodokļu sistēma (BEFIT)", kuras mērķis ir Eiropas Savienībā ierosināt kopēju tiesisko regulējumu uzņēmumu nodokļu jautājumos, Komisijai būtu jāņem vērā ieteikuma priekšlikumi, it īpaši divi darba dokumenti par nodokļu tematiku, lai īpašu uzmanību pievērstu sociālās ekonomikas uzņēmumiem to nodokļu bāzes aprēķināšanā, garantējot godīgus un piemērotus nosacījumus atbilstoši sabiedrības interešu mērķiem.

4.6. EESK uzskata, ka ir jārada godīgi nosacījumi attiecībā uz piekļuvi gan publiskajam, gan privātajam finansējumam visos līmeņos; būtu jānodrošina, ka sociālās ekonomikas iniciatīvas, tāpat kā tradicionālie uzņēmumi, var izmantot dažādus finansējuma avotus. Tāpēc ir jāveicina ilgtermiņa ieguldījumi un mērķtiecīgais kapitāls, kā jau tas ierosināts EESK atzinumā INT/965⁽²⁾. Arī Banku kapitāla pietiekamības regulā būtu lietderīgi ieviest īpašu atbalstu, kas būtu līdzīgs MVU atbalsta faktoram, jo tas samazinātu kapitāla procentuālo daļu, kas rezervēta aizdevumiem sociālās ekonomikas struktūrām.

4.7. EESK aicina izskatāmo ieteikumu izmantot kā iespēju atzīt Eiropas finanšu un banku ekosistēmas "bioloģiskās daudzveidības" unikālo raksturu, atzīstot un aizsargājot banku, kas kvalificējas kā sociālās ekonomikas struktūras, būtisko lomu vietējā līmenī, to visaptverošo nozīmīgumu valsts līmenī un pievienoto vērtību, ko tās rada vietējām kopienām, kā arī banku sektora kompetences palielināšanās labvēlīgo ietekmi uz sabiedrību kopumā. Sociālās ekonomikas struktūrām izšķiroši svarīga šajā saistībā ir kooperatīvo kredītbanku, krājaizdevu sabiedrību un "ētisko banku" loma, un tas atbilst ES Līgumos nostiprinātajam sociālās tirgus ekonomikas principam.

Briselē, 2023. gada 25. oktobrī

*Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas
priekšsēdētājs*

Oliver RÖPKE

⁽²⁾ Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinums par tematu "Inovatīvi finanšu instrumenti un sociāli nozīmīgu uzņēmumu attīstība" (izpētes atzinums) (OV C 194, 12.5.2022. 39. lpp.).